

Paul Magheru, *Portofoliu cultural*

Lector univ. dr. Orlando Balaș

Recent a apărut la Editura Universității din Oradea cartea profesorului universitar Paul Magheru intitulată *Portofoliu cultural*, tipărită în condiții grafice atrăgătoare de Book Expert Oradea, tehnoredactare și coperta de Adrian Buzaș. Cartea este destinată elevilor din învățământul gimnazial și liceal și cuprinde 13 capitole de cultură istorică, lingvistică și literară.

Primul capitol prezintă o recenzie la cartea *Istoria lumii*, traducere din limba spaniolă, pentru copii, în 45 de volume, apărute în anul de nefericită pandemic de Covid-19 din 2021. Izolarea, lipsa de socializare a făcut ca învățământul să se desfoare mai mult online, cu observația că scrisul, cartea tipărită a devenit în aceste circumstanțe mai necesară ca oricând. Putem spune, fără a ignora activitatea profesorului de istorie, că lectura acestui capitol e suficientă pentru cultura istorică a oricărui elev.

Capitolul al II-lea repovestește pentru copii *Istoria poporului evreu și Viața lui Hristos*, de mare actualitate și necesitate. În ordine istorică se vorbește apoi despre originea lumii și a limbilor omenești. Strict legat de gândire și vorbire sunt etimologiile, originea cuvintelor din terminologia științifică, cu observația că cea mai bună definiție a unui lucru este etimologia lui. Cu argumente lingvistice, printr-un inventar de cuvinte și cu procente, se demonstrează că cei mai mulți termeni științifici românești sunt de origine greacă, prin mediere latină și limbi romanice (franceză, italiană, spaniolă).

Capitolul 5, Suferințele epitetului, subliniază dificultățile exprimării cu maximă fidelitate a adevărului prin cuvintele cele mai potrivite care să determine natura intimă a lucrurilor, pentru ca Bucuria metaforei ca figură de stil să exprime satisfacția cunoașterii prin analogie, prin înlocuirea unui cuvânt cu altul mai plasticizator sau revelator. În aceeași ordine a figurilor de stil se explică în continuare Compoziția în literatură, figurile temporalității, ale priviri și modurile de expunere literară.

Un capitol special este dedicat literaturii despre prinți și prințese, principii și principese. Urmează apoi un capitol selectiv, *Matematica-un exercițiu greu*, care-și propune să-i convingă pe cititori că matematica ușurează însușirea tuturor disciplinelor de învățământ și că, la drept vorbind, matematica poate fi considerată mama tuturor științelor.

Capitolele 10 și 11 sunt rezervate lui Mircea Eliade și Constantin Brâncuși, două personalități românești de valoare mondială.

Capitolul al 12-lea, Postmodernismul accesibil, explică în termenii cei mai simpli, pe înțelesul copiilor, ultimul curent literar de astăzi care, trebuie să recunoaștem, are nevoie de o inițiere specială.

Ultimul capitol, al 13-lea, cifră simbolică, pentru unii cu noroc, pentru alții fără, prezintă ca un fel de bonus celor care au răsfoit măcar această carte, o rețetă a fericirii, care nu este nici măcar compensată, ci gratuită pentru toți cei care doresc să reușească în viață prin știință și cultură.

Lansarea cărții va avea loc marți, 19 martie, orele 17, la Librăria Humanitas din Oradea, când celor prezenți li se va oferi gratuit câte un exemplar din această carte, care merită citită.

